ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 26ης Οκτωβρίου 2000 *

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-83/99 έως T-85/99,

Carlo Ripa di Meana, πρώην βουλευτής της Ιταλίας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κάτοικος Montecastello di Vibio (Ιταλία),

Leoluca Orlando, πρώην βουλευτής της Ιταλίας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κάτοικος Palermo (Ιταλία),

Gastone Parigi, πρώην βουλευτής της Ιταλίας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κάτοικος Pordenone (Ιταλία),

εκπροσωπούμενοι από τη V. Viscardini Donà, επικουρούμενη από τον G. Donà, δικηγόρους Πάδοβας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον E. Arendt, 8/10, rue Mathias Hardt,

προσφεύγοντες,

κατά

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκπροσωπουμένου από τους A. Caiola και G. Ricci, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, επικουρουμένους από

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

τον F. Capelli, δικηγόρο Μιλάνου, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο τη Γενική Γραμματεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 4ης Φεβρουαρίου 1999, με τις οποίες απορρίφθηκαν οι αιτήσεις των C. Ripa di Meana, L. Orlando και G. Parigi, περί αναδρομικής εφαρμογής του προσωρινού συνταξιοδοτικού καθεστώτος που προβλέπει το παράρτημα III της κανονιστικής ρυθμίσεως σχετικά με τα έξοδα και τις αποζημιώσεις των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους V. Tiili, Πρόεδρο, R. M. Moura Ramos και P. Mengozzi, δικαστές,

γραμματέας: G. Herzig, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 29ης Ιουνίου 2000,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς

1 Οι προσφεύγοντες ήσαν βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (στο εξής: Κοινοβούλιο) κατά τη βουλευτική περίοδο 1994-1999.

2 Δεδομένου ότι δεν υπήρχε ένα οριστικό κοινοτικό συνταξιοδοτικό καθεστώς για όλους τους βουλευτές του Κοινοβουλίου, το Προεδρείο του Κοινοβουλίου θέσπισε, στις 24 και 25 Μαΐου 1982, ένα προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς (στο εξής: προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς) για τους βουλευτές των χωρών των οποίων οι εθνικές αρχές δεν προβλέπουν συνταξιοδοτικό καθεστώς για τα μέλη του Κοινοβουλίου. Το καθεστώς αυτό ισχύει επίσης στην περίπτωση που το επίπεδο και/ή οι παράμετροι της προβλεπομένης συντάξεως δεν ταυτίζονται με τα ισχύοντα για τα μέλη του Κοινοβουλίου του κράτους προς εκπροσώπηση του οποίου εκλέχθηκε το εν λόγω μέλος του Κοινοβουλίου. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται προς το παρόν μόνο στους Ιταλούς και τους Γάλλους βουλευτές. Το προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς περιλαμβάνεται στο παράρτημα ΙΙΙ της κανονιστικής ρυθμίσεως σχετικά με τα έξοδα και τις αποζημιώσεις των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (στο εξής: παράρτημα ΙΙΙ).

3 Το προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς (όπως ισχύει από τις 25 Μαΐου 1982) προέβλεπε τα εξής:

«*Άρθρο 1*

1. Τα μέλη του Κοινοβουλίου δικαιούνται συντάξεως.

2. Εν αναμονή θεσπίσεως οριστικού κοινοτικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος για όλα τα μέλη του Κοινοβουλίου, καταβάλλεται προσωρινή σύνταξη, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου μέλους από τον προϋπολογισμό της Κοινότητας, τμήμα Κοινοβούλιο.

Άρθρο 2

1. Το επίπεδο και οι λοιπές λεπτομέρειες της προσωρινής συντάξεως ταυτίζονται με τα αντίστοιχα της συντάξεως που εισπράττουν τα μέλη της Κάτω Βουλής του κράτους προς εκπροσώπηση του οποίου εκλέχθηκε το εν λόγω μέλος του Κοινοβουλίου.

2. Κάθε μέλος που εμπίπτει στις ευεργετικές διατάξεις του άρθρου 1, παράγραφος 2, καταβάλλει στον προϋπολογισμό της Κοινότητας εισφορά η οποία υπολογίζεται κατά τρόπον ώστε να καταβάλλει συνολικώς την ίδια εισφορά με αυτήν ενός μέλους της Κάτω Βουλής του κράτους όπου εκλέχθηκε, βάσει των εθνικών διατάξεων.

Άρθρο 3

Για τον υπολογισμό του ποσού της συντάξεως, τα έτη της βουλευτικής θητείας που διήνυσε στο Κοινοβούλιο του κράτους μέλους μπορούν να συνυπολογισθούν με τα έτη της βουλευτικής θητείας που διήνυσε στο Κοινοβούλιο. Τα έτη της διπλής θητείας υπολογίζονται άπαξ μόνον.

(...)

Άρθρο 6

Η παρούσα κανονιστική ρύθμιση αρχίζει να ισχύει από τις 25 Μαΐου 1982.»

4 Το προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς τροποποιήθηκε με την απόφαση του Προεδρείου του Κοινοβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 1995. Η απόφαση αυτή προβλέπει τα εξής:

«*Άρθρο 1*

1. Τα μέλη του Κοινοβουλίου δικαιούνται συντάξεως.

2. Εν αναμονή θεσπίσεως οριστικού κοινοτικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος για όλα τα μέλη του Κοινοβουλίου, καταβάλλεται προσωρινή σύνταξη, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου μέλους από τον προϋπολογισμό της Κοινότητας, τμήμα Κοινοβούλιο.

Άρθρο 2

1. Το επίπεδο και οι λοιπές λεπτομέρειες της προσωρινής συντάξεως ταυτίζονται με τα αντίστοιχα της συντάξεως που εισπράττουν τα μέλη της Κάτω Βουλής του κράτους προς εκπροσώπηση του οποίου εκλέχθηκε το εν λόγω μέλος του Κοινοβουλίου.

2. Κάθε μέλος που εμπίπτει στις ευεργετικές διατάξεις του άρθρου 1, παράγραφος 2, καταβάλλει στον προϋπολογισμό της Κοινότητας εισφορά η οποία υπολογίζεται κατά τρόπον ώστε να καταβάλλει συνολικώς την ίδια εισφορά με αυτήν ενός μέλους της Κάτω Βουλής του κράτους όπου εκλέχθηκε, βάσει των εθνικών διατάξεων.

Άρθρο 3

1. Η αίτηση για την ένταξη στο παρόν προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς υποβάλλεται εντός έξι μηνών από την έναρξη της βουλευτικής θητείας του ενδιαφερομένου.

Στην περίπτωση που παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή, ορίζεται ως ημερομηνία από την οποία ισχύει η ένταξη στο συνταξιοδοτικό καθεστώς η πρώτη του μηνός κατά τη διάρκεια του οποίου η αίτηση παρελήφθη.

2. Η αίτηση για τον υπολογισμό της συντάξεως υποβάλλεται εντός έξι μηνών από τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Σε περίπτωση που παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή, ορίζεται ως ημερομηνία από την οποία εισπράττεται η σύνταξη η πρώτη του μηνός κατά τη διάρκεια του οποίου η αίτηση παρελήφθη.

Άρθρο 4

Για τον υπολογισμό του ποσού της συντάξεως, τα έτη της βουλευτικής θητείας στο Κοινοβούλιο του κράτους μέλους μπορούν να συνυπολογισθούν με τα έτη της βουλευτικής θητείας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Τα έτη της διπλής θητείας υπολογίζονται άπαξ μόνον.

Άρθρο 5

Η παρούσα κανονιστική ρύθμιση αρχίζει να ισχύει από της εκδόσεώς της από το Προεδρείο [ήτοι από τις 13 Σεπτεμβρίου 1995].

Πάντως, τα μέλη που διανύουν τη θητεία τους κατά τον χρόνο εκδόσεως της παρούσας κανονιστικής ρυθμίσεως έχουν προθεσμία έξι μηνών από την έναρξη της ισχύος των διατάξεων αυτών προκειμένου να υποβάλουν την αίτησή τους για ένταξη στο παρόν καθεστώς.»

Η τροποποίηση αυτή απεστάλη στους Ευρωπαίους βουλευτές με την υπ' αριθ. 25/95 ανακοίνωση του Κοινοβουλίου της 28ης Σεπτεμβρίου 1995.

Δεδομένου ότι οι προσφεύγοντες θεωρούσαν ότι είχαν υπαχθεί αυτοδικαίως στο προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς, όπως συμβαίνει στο Ιταλικό Κοινοβούλιο, δεν υπέβαλαν αίτηση για ένταξη στο προσωρινό καθεστώς όπως προβλέπει η τροποποίηση της 13ης Σεπτεμβρίου 1995. Μόλις κατά τους πρώτους μήνες του 1998 έμαθαν οι προσφεύγοντες τυχαίως ότι στην πραγματικότητα δεν εδικαιούντο συντάξεως αφού δεν είχαν ενταχθεί ρητώς στο προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς, εντός των έξι μηνών από την έναρξη της ισχύος του νέου άρθρου 3, παράγραφος 1, του παραρτήματος III όπως τροποποιήθηκε από το Προεδρείο, στις 13 Σεπτεμβρίου 1995.

Ακολούθως, έκαστος των προσφευγόντων ενήργησε με διαφορετικό τρόπο. Ο G. Parigi υπέβαλε αίτηση για ένταξη στο εν λόγω καθεστώς στο τμήμα κοινωνικών υποθέσεων του Κοινοβουλίου στις 18 Φεβρουαρίου 1998. Ο G. Parigi ζήτησε την αναδρομική εφαρμογή του προσωρινού συνταξιοδοτικού καθεστώτος. Το σώμα των κοσμητόρων απάντησε με δύο επιστολές, της 2ας Ιουλίου και 20ής Οκτωβρίου 1998, ενημερώνοντάς τον ότι ήταν αδύνατο να ενταχθεί αναδρομικώς στο προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς.

Οι C. Ripa di Meana και L. Orlando επικοινώνησαν με τη διοίκηση του Κοινοβουλίου χωρίς να υποβάλουν γραπτές αιτήσεις.

Κατόπιν των άκαρπων αυτών προσπαθειών ενώπιον των αρμοδίων υπηρεσιών, οι προσφεύγοντες απευθύνθηκαν στους αντιπροέδρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, R. Imbeni και G. Podestà, ζητώντας την παρέμβασή τους προς επίλυση του προβλήματος αυτού.

10 Οι τελευταίοι απηύθυναν την από 19 Νοεμβρίου 1998 επιστολή στο σώμα των κοσμητόρων ζητώντας την επανεξέταση της καταστάσεως των προσφευγόντων. Το αίτημα αυτό απορρίφθηκε με κατ' ιδίαν επιστολές του σώματος των κοσμητόρων προς τους προσφεύγοντες (υπ' αριθ. 300762 προς τον C. Ripa di Meana, υπ' αριθ. 300763 προς τον L. Orlando και υπ' αριθ. 300761 προς τον G. Parigi) της 4ης Φεβρουαρίου 1999, με το αιτιολογικό ότι όλοι οι βουλευτές ενημερώθηκαν σχετικά με το ότι η ένταξη στο προαναφερθέν συνταξιοδοτικό καθεστώς θα ήταν δυνατή μόνον εάν υποβαλλόταν σχετική αίτηση εντός των προθεσμιών που προέβλεπε η προαναφερθείσα απόφαση του Προεδρείου του Κοινοβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 1995 (στο εξής: η προσβαλλόμενη απόφαση ή οι προσβαλλόμενες αποφάσεις).

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

11 Υπ' αυτές ακριβώς τις περιστάσεις, οι προσφεύγοντες άσκησαν τις υπό κρίση προσφυγές με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 13 Απριλίου 1999.

12 Με διάταξη του προέδρου του τετάρτου τμήματος της 22ας Μαΐου 2000, αφού αγόρευσαν οι εκπρόσωποι των διαδίκων, αποφασίστηκε η συνεκδίκαση, λόγω συναφείας, των υποθέσεων Τ-83/99, Τ-84/99 και Τ-85/99 προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 50 του Κανονισμού Διαδικασίας.

13 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τέταρτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία και, στο πλαίσιο της λήψεως μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, κάλεσε τους διαδίκους να απαντήσουν σε γραπτές ερωτήσεις και να προσκομίσουν ορισμένα έγγραφα. Οι διάδικοι συμμορφώθηκαν προς τις προσκλήσεις αυτές.

4 Οι προσφεύγοντες ζητούν από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει τις προσβαλλόμενες αποφάσεις·

— να καταδικάσει το Κοινοβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

5 Το καθού ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη ή, επικουρικώς, ως αβάσιμη·

— να αποφανθεί κατά νόμον επί των δικαστικών εξόδων.

Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

6 Το Κοινοβούλιο αμφισβητεί το παραδεκτό της προσφυγής. Υπενθυμίζει ότι οι C. Ripa di Meana και L. Orlando δεν υπέβαλαν αίτηση στο τμήμα κοινωνικών υποθέσεων του Κοινοβουλίου προκειμένου να ενταχθούν στο προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς. Θεωρεί ότι η επιστολή των αντιπροέδρων στερείται παντός

εννόμου αποτελέσματος. Η πράξη της οποίας η ακύρωση ζητείται αποτελεί μια απλή ενημερωτική ανακοίνωση σχετικά με το περιεχόμενο μιας νομικής διατάξεως, ήτοι της αποφάσεως του Προεδρείου του Κοινοβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 1995. Κατά συνέπεια, η επίμαχη απόφαση είναι στην πραγματικότητα η απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 1995, περί τροποποιήσεως του παραρτήματος ΙΙΙ, η οποία, δεδομένου ότι έχει σαφές και δεσμευτικό περιεχόμενο, είχε ήδη τροποποιήσει τη νομική κατάσταση των προσφευγόντων. Με άλλα λόγια, η απόφαση εκδόθηκε αυτομάτως άπαξ παρήλθε η προθεσμία προς υποβολή της αιτήσεως για ένταξη.

17 Το καθού παρατηρεί ότι, κατά συνέπεια, η προσφυγή είναι επίσης εκπρόθεσμη. Οι προσφεύγοντες έπρεπε να προσβάλουν την απόφαση του Προεδρείου του Κοινοβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 1995, ευθύς ως περιήλθε σε γνώση τους. Επιπλέον, όσον αφορά τον G. Parigi, έπρεπε, εν πάση περιπτώσει, να προσβάλει τις αποφάσεις του σώματος των κοσμητόρων της 2ας Ιουλίου ή της 20ής Οκτωβρίου 1998, δεδομένου ότι η επιστολή της 4ης Φεβρουαρίου 1999 δεν είχε παρά επιβεβαιωτικό χαρακτήρα.

18 Το Κοινοβούλιο υπενθυμίζει ότι, δεδομένου ότι οι προβλεπόμενες από τον νόμο προθεσμίες είναι δημοσίας τάξεως, οι προσφεύγοντες δεν μπορούν να τις αναβιώσουν μέσω αιτήσεως επανεξετάσεως.

19 Το Κοινοβούλιο διαφωνεί, ειδικότερα, με την άποψη του G. Parigi κατά την οποία ο Κανονισμός Υπηρεσιακής Καταστάσεως (στο εξής: ΚΥΚ) θα πρέπει να εφαρμοστεί αναλογικά. Παρατηρεί επίσης ότι, και αν ακόμη εφαρμοσθούν οι διατάξεις του ΚΥΚ, η προσφυγή του G. Parigi είναι εκπρόθεσμη.

20 Τέλος, το Κοινοβούλιο υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν αποτελεί πράξη δυνάμενη να παραγάγει έννομα αποτελέσματα, διότι δεν απορρέει από τη διαδικασία που προβλέπει η παράγραφος 2 του άρθρου 27, της κανονιστικής ρυθμίσεως σχετικά με τα έξοδα και τις αποζημιώσεις των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η διαδικασία αυτή προβλέπει ότι ο βουλευτής που θεωρεί ότι οι διατάξεις της κανονιστικής αυτής ρυθμίσεως εφαρμόστηκαν εσφαλμένως μπορεί να απευθυνθεί εγγράφως στη Γενική Γραμματεία του Κοινοβουλίου και ότι, εάν δεν καταλήξουν ο βουλευτής και η Γενική Γραμματεία σε καμία συμφωνία, το ζήτημα παραπέμπεται στο σώμα των κοσμητόρων που αποφασίζει κατόπιν διαβουλεύσεως

με τον Γενικό Γραμματέα και αφού ενδεχομένως διαβουλευθεί με τον Πρόεδρο ή το Προεδρείο.

21 Δύο από τους προσφεύγοντες, ήτοι ο C. Ripa di Meana και ο L. Orlando, συνομολογούν ότι δεν υπέβαλαν επίσημη αίτηση για ένταξη στο συνταξιοδοτικό καθεστώς αποκλειστικά και μόνο διότι οι υπάλληλοι του τμήματος κοινωνικών υποθέσεων τους πληροφόρησαν ότι η ένταξη δεν ήταν δυνατό να έχει αναδρομικό αποτέλεσμα.

22 Ο G. Parigi υποστηρίζει ότι οι δυσμενείς αποφάσεις που έλαβε το σώμα των κοσμητόρων πριν από την προσβαλλόμενη απόφαση δεν ήταν προσβλητές. Μόνον η απόφαση της 4ης Φεβρουαρίου 1999 ήταν οριστική. Υποστηρίζει ότι, δεδομένου ότι και άλλοι Ιταλοί βουλευτές αντιμετώπισαν το ίδιο πρόβλημα, μπορούσε να προσδοκά αίσια έκβαση για όλες αυτές τις περιπτώσεις. Τέλος, προβάλλει ότι ο ΚΥΚ θα έπρεπε να εφαρμοστεί αναλογικά στους Ευρωπαίους βουλευτές όσον αφορά τα ένδικα βοηθήματα.

23 Ως προς το επιχείρημα του καθού ότι οι επιστολές του σώματος των κοσμητόρων της 4ης Φεβρουαρίου 1999 δεν αποτελούσαν παρά απάντηση σε αίτηση για παροχή πληροφοριών εκ μέρους των δύο αντιπροέδρων του Κοινοβουλίου, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι το επιχείρημα αυτό καταρρίπτεται από το περιεχόμενο των εν λόγω επιστολών οι οποίες απευθύνονται προσωπικώς σε κάθε προσφεύγοντα και οι οποίες καταλήγουν ως εξής: «Κατά συνέπεια, κατ' εφαρμογήν της ισχύουσας κανονιστικής ρύθμισης, η αίτησή σας δεν μπορεί να γίνει δεκτή». Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι αυτή ακριβώς η απόφαση του σώματος των κοσμητόρων επηρέασε άμεσα την περιουσιακή τους κατάσταση και, κατά συνέπεια, αυτή ακριβώς η απόφαση και όχι εκείνη του Προεδρείου έπρεπε να προσβληθεί.

24 Όσον αφορά τους ισχυρισμούς του Κοινοβουλίου ότι οι προσφεύγοντες έπρεπε να προσβάλουν την απόφαση του Προεδρείου της 13ης Σεπτεμβρίου 1995, αφού αυτή αφορούσε άμεσα την κατάστασή τους ως βουλευτών, οι προσφεύγοντες φρονούν ότι βάσει του άρθρου 25 του εσωτερικού κανονισμού του Κοινοβουλίου, κατά το οποίο «Οι κοσμήτορες είναι επιφορτισμένοι με τα διοικητικά και δημοσιονομικά καθή-

κοντα που αφορούν άμεσα τους βουλευτές σύμφωνα με τις οδηγίες που έχει εκδώσει το Προεδρείο», το δε Προεδρείο εκδίδει μόνον γενικού χαρακτήρα «οδηγίες», ενώ η έκδοση ατομικών αποφάσεων ανήκει στην αρμοδιότητα του σώματος των κοσμητόρων.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

25 Όσον αφορά τις προσφυγές Τ-83/99 και Τ-84/99, οι C. Ripa di Meana και L. Orlando επικοινώνησαν με τη διοίκηση του Κοινοβουλίου χωρίς να υποβάλουν γραπτές αιτήσεις και ως εκ τούτου χωρίς να υποβάλουν συγκεκριμένα αιτήματα, πριν από την παρέμβαση των αντιπροέδρων του Κοινοβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 1998. Πάντως, το Κοινοβούλιο φρονεί ότι οι προσφυγές αυτές είναι απαράδεκτες λόγω του ότι η από 4 Φεβρουαρίου 1999 επιστολή απλώς επαναλαμβάνει το περιεχόμενο μιας νομικής διατάξεως, ήτοι της αποφάσεως του Προεδρείου του Κοινοβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 1995. Κατά συνέπεια, η επίμαχη απόφαση είναι στην πραγματικότητα η απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 1995, περί τροποποιήσεως του παραρτήματος ΙΙΙ, η οποία βάσει του σαφούς και επιτακτικού περιεχομένου της είχε ήδη μεταβάλει τη νομική κατάσταση των προσφευγόντων.

26 Η άποψη αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Η από 19 Νοεμβρίου 1998 επιστολή πρέπει να θεωρηθεί ως αίτηση των προσφευγόντων η οποία υποβλήθηκε για λογαριασμό τους από τους αντιπροέδρους.

27 Επιβάλλεται να υπομνησθεί, ακολούθως, ότι το Δικαστήριο, ήδη με την απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 1962, 16/62 και 17/62, Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes κ.λπ. κατά Συμβουλίου (Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 829), έκρινε ότι ο όρος απόφαση που αναφέρεται στο άρθρο 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ) πρέπει να νοηθεί υπό την τεχνική έννοια που προκύπτει από το άρθρο 249 ΕΚ (πρώην άρθρο 189) και ότι το κριτήριο διακρίσεως μεταξύ πράξεως κανονιστικού χαρακτήρα και αποφάσεως, κατά την έννοια του τελευταίου αυτού άρθρου, πρέπει να αναζητηθεί στη γενική ή όχι ισχύ της εν λόγω πράξεως.

28 Επιπλέον, όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, η κανονιστική φύση μιας πράξεως δεν θίγεται από τη δυνατότητα περισσότερο ή λιγότερο ακριβούς προσδιορισμού του αριθμού ή ακόμα και της ταυτότητας των υποκειμένων δικαίου στα οποία εφαρμόζεται (βλ. διάταξη της 23ης Νοεμβρίου 1995, C-10/95 P, Asocarne κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1995, σ. I-4149, σκέψη 30, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

29 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι ορισμοί που περιέχει η τροποποίηση της 13ης Σεπτεμβρίου 1995 του παραρτήματος III, οι οποίοι διατυπώνονται με γενικούς και αόριστους όρους, παράγοντας επομένως έννομα αποτελέσματα για προσδιοριζόμενους, κατά τρόπο γενικό και αόριστο, Ευρωπαίους βουλευτές και, ως εκ τούτου, για κάθε βουλευτή, πρέπει να θεωρηθούν ως έχοντες γενικό και κανονιστικό περιεχόμενο. Ακόμη και αν αποδεικνυόταν ότι οι βουλευτές στους οποίους εφαρμόζεται το άρθρο 5, παράγραφος 2, της τροποποιήσεως της 13ης Σεπτεμβρίου 1995 μπορούσαν να εξατομικευθούν κατά το χρονικό σημείο της εκδόσεώς της, η κανονιστική φύση της δεν θα ετίθετο εντούτοις υπό αμφισβήτηση, δεδομένου ότι αφορά μόνον αντικειμενικές νομικές ή πραγματικές καταστάσεις.

30 Μολονότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι μια διάταξη κανονιστικής φύσεως μπορεί, υπό ορισμένες περιστάσεις, να αφορά άμεσα και ατομικά ορισμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα (βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Ιουνίου 2000, T-172/98, T-175/98 έως T-177/98, Salamander κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, Συλλογή 2000, σ. II-2487, σκέψη 30, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία), η νομολογία αυτή δεν μπορεί να προβληθεί στην προκειμένη περίπτωση, εφόσον η προσβαλλόμενη διάταξη δεν έπληξε κανένα συγκεκριμένο δικαίωμα των προσφευγόντων υπό την έννοια της ανωτέρω νομολογίας.

31 Επομένως, τα επιχειρήματα του Κοινοβουλίου σχετικά με το παραδεκτό των προσφυγών T-83/99 και T-84/99 πρέπει να απορριφθούν.

32 Όσον αφορά το παραδεκτό της προσφυγής T-85/99 του G. Parigi, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι, αφού αντιλήφθηκε ότι δεν ήταν ενταγμένος στο προσωρινό

συνταξιοδοτικό καθεστώς, ο G. Parigi υπέβαλε αίτηση για να ενταχθεί στο εν λόγω καθεστώς στο τμήμα κοινωνικών υποθέσεων του Κοινοβουλίου στις 18 Φεβρουαρίου 1998. Ακολούθως, με επιστολή της 13ης Μαΐου 1999, ζήτησε η ένταξή του στο εν λόγω καθεστώς να έχει αναδρομική ισχύ. Το σώμα των κοσμητόρων απέρριψε ρητώς το αίτημα αυτό, κατ' αρχάς στις 2 Ιουλίου 1998 και ακολούθως στις 20 Οκτωβρίου 1998.

33 Κατά πάγια νομολογία, προσφυγή ακυρώσεως κατ' αποφάσεως, η οποία απλώς επιβεβαιώνει προηγουμένη απόφαση μη προσβληθείσα εμπροθέσμως, είναι απαράδεκτη. Μια απόφαση επιβεβαιώνει απλώς προηγουμένη απόφαση αν δεν περιέχει κανένα νέο στοιχείο σε σχέση με προηγούμενη πράξη και δεν προηγήθηκε αυτής επανεξέταση της καταστάσεως του αποδέκτη της προγενέστερης αυτής πράξεως (διάταξη του Πρωτοδικείου της 4ης Μαΐου 1998, Τ-84/97, BEUC κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-795, σκέψη 52, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

34 Επομένως, δεδομένου ότι η από 4 Φεβρουαρίου 1999 επιστολή δεν περιέχει κανένα νέο στοιχείο σε σχέση με τις επιστολές της 2ας Ιουλίου 1998 ή της 20ής Οκτωβρίου 1998, η από 4 Φεβρουαρίου 1999 επιστολή αποτελεί απόφαση η οποία επιβεβαιώνει απλώς τις αποφάσεις της 2ας Ιουλίου 1998 και 20ής Οκτωβρίου 1998. Επιπλέον, το γεγονός ότι το σώμα των κοσμητόρων απάντησε εκ νέου δεν συνιστά επανεξέταση της καταστάσεως του G. Parigi. Δεδομένου ότι οι αποφάσεις της 2ας Ιουλίου και 20ής Οκτωβρίου 1998 δεν προσβλήθηκαν εντός των νομίμων προθεσμιών, ήτοι βάσει του άρθρου 173, πέμπτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ, εντός δύο μηνών από της κοινοποιήσεώς τους στον προσφεύγοντα, προκύπτει από το γεγονός αυτό ότι η προσφυγή Τ-85/99 είναι απαράδεκτη.

35 Όσον αφορά τους ισχυρισμούς του G. Parigi σχετικά με την ένσταση ελλείψεως νομιμότητας, πρέπει να υπομνησθεί ότι η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας προβάλλεται μόνον παρεμπιπτόντως, επ' ευκαιρία ασκήσεως προσφυγής ενώπιον του Πρωτοδικείου ή του Δικαστηρίου βάσει μιας άλλης διατάξεως της Συνθήκης, δεδομένου ότι το άρθρο 184 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 241 ΕΚ) δεν παρέχει τη δυνατότητα στα φυσικά πρόσωπα να προσβάλουν το κύρος μιας κανονιστικής πράξεως ασκώντας ευθεία προσφυγή. Η δυνατότητα επικλήσεως της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας προϋποθέτει επομένως το παραδεκτό της προσφυγής επ' ευκαιρία της οποίας η ένσταση αυτή προβάλλεται (διάταξη του Δικαστηρίου της 28ης Ιουνίου 1993, C-64/93, Donatab κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-3595, σκέψεις 19 και 20).

36 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η προσφυγή του G. Parigi είναι απαράδεκτη στο σύνολό της. Επομένως, παρέλκει η εξέταση των λοιπών λόγων που προβάλλει. Επομένως, στη συνέχεια, η αναφορά στους προσφεύγοντες θα αφορά αποκλειστικά τους C. Ripa di Meana και L. Orlando.

Επί της ουσίας

Επί της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας

37 Οι προσφεύγοντες προβάλλουν, στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής ακυρώσεως, εκ προοιμίου, ένσταση ελλείψεως νομιμότητας κατά της αποφάσεως του Προεδρείου του Κοινοβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 1995 που τροποποίησε το προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς. Η ένσταση αυτή στηρίζεται σε τρεις ισχυρισμούς που αντλούνται από υπέρβαση εξουσίας, παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως.

Επί του πρώτου ισχυρισμού που αντλείται από υπέρβαση εξουσίας

— Επιχειρήματα των διαδίκων

38 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι το Κοινοβούλιο διαχειρίζεται το προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς για λογαριασμό διαφόρων κυβερνήσεων, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται η Ιταλική Κυβέρνηση. Συνεπώς, οι αρμόδιες υπηρεσίες του Κοινοβουλίου και οι Ευρωπαίοι βουλευτές ιταλικής ιθαγένειας έπρεπε να μνημονεύσουν αυτό ακριβώς το καθεστώς που ισχύει για τους βουλευτές του Ιταλικού Κοινοβουλίου. Δεδομένου ότι, κατά την ιταλική κανονιστική ρύθμιση, ο βου-

λευτής υπάγεται αυτοδικαίως στο συνταξιοδοτικό καθεστώς, το παράρτημα ΙΙΙ έπρεπε να περιέχει επίσης μια ανάλογη πρόβλεψη και, σε κάθε περίπτωση, οπωσδήποτε δεν έπρεπε να εξαρτά την εφαρμογή του καθεστώτος αυτού από την τήρηση προθεσμίας. Ως εκ τούτου, το Κοινοβούλιο, θέτοντας ένα χρονικό περιορισμό για την ένταξη στο προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς του παραρτήματος ΙΙΙ σφετερίστηκε μια εξουσία που δεν είχε, ενεργώντας έτσι καθ' υπέρβαση εξουσίας. Επιπλέον, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η τροποποίηση του παραρτήματος ΙΙΙ είναι παράνομη διότι εισάγει περιορισμό του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, που δεν υφίσταται στην ιταλική κανονιστική ρύθμιση.

39 Το Κοινοβούλιο φρονεί ότι οι προσφεύγοντες επιχειρούν να αποφύγουν τις συνέπειες από το απαράδεκτο των προσφυγών τους προβάλλοντας ένσταση ελλείψεως νομιμότητας. Παραπέμποντας στα αιτήματά του σχετικά με το απαράδεκτο της προσφυγής, το Κοινοβούλιο επαναλαμβάνει ότι η απόφαση του Προεδρείου του Κοινοβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 1995 αφορούσε μια συγκεκριμένη και προσδιορίσιμη ομάδα προσώπων, τα οποία είχαν τη δυνατότητα να προσβάλουν το κύρος της αποφάσεως αυτής ασκώντας προσφυγή ακυρώσεως. Κατά συνέπεια, οι προσφεύγοντες δεν μπορούν πλέον να αμφισβητήσουν τη νομιμότητα της αποφάσεως αυτής, δεδομένου ότι η απόφαση αυτή δεν προσβλήθηκε εμπροθέσμως με προσφυγή ακυρώσεως.

40 Το Κοινοβούλιο αμφισβητεί το γεγονός ότι η παραπομπή του άρθρου 2 του παραρτήματος ΙΙΙ στο επίπεδο και στις λοιπές λεπτομέρειες των εθνικών καθεστώτων το εμποδίζει να τάξει προθεσμία για την υποβολή αιτήσεων περί εντάξεως. Προσθέτει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 22 του εσωτερικού κανονισμού του Κοινοβουλίου, το Προεδρείο είναι το αρμόδιο προς τούτο όργανο. Υπογραμμίζει ότι η θέσπιση ορισμένων λεπτομερειών και διαδικασιών που πρέπει να τηρούνται κατά την ένταξη στο προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς δεν περιορίζει το συνταξιοδοτικό δικαίωμα των προσφευγόντων.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

41 Πρέπει να υπομνησθεί ευθύς εξαρχής, όπως το Δικαστήριο έκρινε μεταξύ άλλων με την απόφαση της 6ης Μαρτίου 1979, 92/78, Simmenthal κατά Επιτροπής (Συλλογή

τόμος 1979/Ι, σ. 407, σκέψη 39), ότι το άρθρο 184 της Συνθήκης αποτελεί έκφραση γενικής αρχής διασφαλίζουσας σε κάθε διάδικο το δικαίωμα να αμφισβητήσει παρεμπιπτόντως, προκειμένου να επιτύχει την ακύρωση αποφάσεως που απευθύνεται σε αυτόν, το κύρος κανονιστικών πράξεων που αποτελούν τη νομική βάση της προσβαλλομένης αποφάσεως, αν ο εν λόγω διάδικος δεν είχε το δικαίωμα να ασκήσει, δυνάμει του άρθρου 173 της Συνθήκης, ευθεία προσφυγή κατά των πράξεων αυτών.

42 Ο πρώτος ισχυρισμός επί της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας στηρίζεται στην υπόθεση ότι το Κοινοβούλιο διαχειρίζεται το προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς για λογαριασμό διαφόρων κυβερνήσεων. Ωστόσο, η υπόθεση αυτή είναι εσφαλμένη. Από το πρώτο άρθρο του καθεστώτος αυτού προκύπτει ότι η προσωρινή σύνταξη καταβάλλεται από τον προϋπολογισμό της Κοινότητας, τμήμα Κοινοβούλιο.

43 Ο ισχυρισμός των προσφευγόντων ότι το άρθρο 2, πρώτη παράγραφος, παραπέμπει στο καθεστώς που ισχύει για τους βουλευτές του Ιταλικού Κοινοβουλίου είναι επίσης αβάσιμος. Πράγματι, το άρθρο 2, παράγραφος 1, του παραρτήματος ΙΙΙ προβλέπει ότι το επίπεδο και οι λοιπές λεπτομέρειες της προσωρινής συντάξεως ταυτίζονται με το επίπεδο και τις λεπτομέρειες της συντάξεως που εισπράττουν τα μέλη της Κάτω Βουλής του κράτους για λογαριασμό του οποίου το συγκεκριμένο μέλος του Κοινοβουλίου εξελέγη. Έτσι, οι διατάξεις αυτές προσαρμόζουν τη σύνταξη στο καθεστώς του κράτους για λογαριασμό του οποίου το συγκεκριμένο μέλος του Κοινοβουλίου εξελέγη και όχι τις λεπτομέρειες, που αφορούν την άσκηση της δυνατότητας εντάξεως, στο προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς.

44 Επιπλέον, όπως ορθώς το Κοινοβούλιο υποστηρίζει, η θέσπιση ορισμένων λεπτομερειών και διαδικασιών που πρέπει να τηρούνται κατά την ένταξη στο προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς δεν περιορίζει το συνταξιοδοτικό δικαίωμα των προσφευγόντων.

45 Τέλος, πρέπει να τονιστεί εκ νέου ότι το Κοινοβούλιο έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει, δυνάμει της εξουσίας εσωτερικής οργανώσεως που του αναγνωρίζουν οι

Συνθήκες, τα κατάλληλα μέτρα για την εξασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας του και της διεξαγωγής των εργασιών του, όπως τούτο προκύπτει ήδη από την απόφαση της 10ης Φεβρουαρίου 1983, 230/81, Λουξεμβούργο κατά Κοινοβουλίου (Συλλογή 1983, σ. 255, σκέψη 38· βλ. επίσης την απόφαση της 23ης Απριλίου 1986, 294/83, Les Verts κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1986, σ. 1339, σκέψη 44).

46 Επομένως, το Κοινοβούλιο δεν υπερέβη τις εξουσίες του τάσσοντας προθεσμία για την ένταξη στο προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς.

47 Κατά συνέπεια, ο ισχυρισμός αυτός δεν μπορεί να γίνει δεκτός.

Επί του δευτέρου ισχυρισμού που αντλείται από παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης

— Επιχειρήματα των διαδίκων

48 Με την τροποποίηση της 13ης Σεπτεμβρίου 1995 παραβιάστηκε επιπλέον η αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, λόγω του ότι δεν περιήλθε σε γνώση των ενδιαφερομένων βουλευτών. Κατά την ανάδειξή τους για τη βουλευτική περίοδο 1994-1999, κατέστη σαφές στους προσφεύγοντες ότι η ισχύουσα ρύθμιση σχετικά με τις συντάξεις είχε προσαρμοστεί στη ρύθμιση του Ιταλικού Κοινοβουλίου. Ενώπιον της καταστάσεως αυτής, που εξακολούθησε τουλάχιστον για 15 μήνες, ευλόγως οι προσφεύγοντες προσδοκούσαν ότι το προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς δεν θα ετροποποιείτο διαρκούσας της βουλευτικής περιόδου.

49 Το Κοινοβούλιο υπογραμμίζει ότι η στάση του δεν ήταν δυνατό να δημιουργήσει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη στους προσφεύγοντες.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

50 Προκειμένου να εξεταστεί το τι οι προσφεύγοντες μπορούσαν να προσδοκούν, επιβάλλεται ο έλεγχος των σχετικών διατάξεων του παραρτήματος ΙΙΙ της κανονιστικής ρυθμίσεως, που αφορά τα έξοδα και τις αποζημιώσεις των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όπως ίσχυε τον Ιούλιο του 1994, ήτοι κατά την έναρξη της βουλευτικής περιόδου. Από το παλαιό παράρτημα ΙΙΙ προκύπτει ότι δεν υπήρχε κάποιος κανόνας σχετικά με την τήρηση προθεσμίας για την υποβολή αιτήσεως περί εντάξεως. Έτσι, πριν από την τροποποίηση της 13ης Σεπτεμβρίου 1995, οι βουλευτές μπορούσαν να υποβάλουν αίτηση για αναδρομική ένταξή τους στο προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς ανά πάσα στιγμή της βουλευτικής περιόδου, όπως παραδέχεται και το Κοινοβούλιο.

51 Δεδομένου ότι οι βουλευτές μπορούσαν να υποβάλουν, πριν από την τροποποίηση της 13ης Σεπτεμβρίου 1995 αίτηση για την ένταξή τους στο προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς άνευ τηρήσεως προθεσμίας, πρέπει να εξεταστεί αν η κατάσταση αυτή ήταν δυνατό να τροποποιηθεί χωρίς να παραβιαστεί η αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των προσφευγόντων.

52 Από πάγια νομολογία προκύπτει ότι το δικαίωμα προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης παρέχεται σε κάθε ιδιώτη που βρίσκεται σε κατάσταση από την οποία προκύπτει ότι η κοινοτική διοίκηση του έχει δημιουργήσει βάσιμες ελπίδες (βλ. επί παραδείγματι την απόφαση του Πρωτοδικείου της 17ης Δεκεμβρίου 1998, Τ-203/96, Embassy Limousines & Services κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1998, σ. ΙΙ-4239, σκέψη 74). Αντιθέτως, δεν είναι δυνατό να προβληθεί παραβίαση της αρχής αυτής όταν δεν υπάρχουν συγκεκριμένες διαβεβαιώσεις εκ μέρους της διοικήσεως

(απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Νοεμβρίου 1994, Τ-498/93, Dornonville de la Cour κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1994, σ. ΙΑ-257 και ΙΙ-813, σκέψη 46).

53 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η διοίκηση του Κοινοβουλίου δεν διαβεβαίωσε ότι οι λεπτομέρειες του προσωρινού συνταξιοδοτικού καθεστώτος θα παρέμεναν αμετάβλητες κατά τη βουλευτική περίοδο. Εξάλλου, η παραπομπή του παραρτήματος ΙΙΙ στο ιταλικό καθεστώς δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως δυνάμενη να δημιουργήσει βάσιμες ελπίδες στους προσφεύγοντες όσον αφορά τη διατήρηση των λεπτομερειών εντάξεως στο προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς.

54 Συνεπώς, ο ισχυρισμός που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης είναι απορριπτέος.

Επί του τρίτου ισχυρισμού που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ισότητας

— Επιχειρήματα των διαδίκων

55 Οι προσφεύγοντες φρονούν ότι η τροποποίηση της 13ης Σεπτεμβρίου 1995 συνεπάγεται διττώς άνιση μεταχείριση. Πρώτον, οι προσφεύγοντες θεωρούν ότι η νομική και πραγματική τους κατάσταση, καθώς και αυτή ενός συναδέλφου τους στο Ιταλικό Κοινοβούλιο, ταυτίζεται σε τέτοιο βαθμό ώστε η μεταχείρισή τους δεν πρέπει να είναι διαφορετική. Δεδομένου ότι η ιταλική κανονιστική ρύθμιση δεν προβλέπει, για τους εθνικούς βουλευτές, καμία προθεσμία για την ένταξη στο συνταξιοδοτικό καθεστώς, θα έπρεπε και το προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς να μην προβλέπει την τήρηση προθεσμίας. Δεύτερον, οι προσφεύγοντες θεωρούν επίσης ότι είναι θύματα δυσμενούς διακρίσεως σε σχέση με τους Ιταλούς βουλευτές που εισήλθαν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαρκούσας της βουλευτικής περιόδου και οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα να ενταχθούν στο προσωρινό καθεστώς ζητώντας την αναδρομική εφαρμογή του από την αρχή της βουλευτικής περιόδου.

56 Το Κοινοβούλιο αμφισβητεί τη βασιμότητα των ισχυρισμών αυτών.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

57 Ευθύς εξαρχής, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, που αποτελεί θεμελιώδη αρχή, υπάρχει όταν δύο κατηγορίες προσώπων των οποίων η νομική και η πραγματική κατάσταση δεν διαφέρει ουσιωδώς τυγχάνουν διαφορετικής μεταχειρίσεως ή όταν διαφορετικές καταστάσεις αντιμετωπίζονται καθ' όμοιο τρόπο (απόφαση του Πρωτοδικείου της 23ης Σεπτεμβρίου 1997, Τ-172/96, Chevalier-Delanoue κατά Συμβουλίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 1997, σ. IA-287 και II-809, σκέψη 21).

58 Οι προσφεύγοντες συγκρίνουν την κατάστασή τους με αυτήν των Ιταλών βουλευτών του Ιταλικού Κοινοβουλίου και με αυτήν των βουλευτών που εισέρχονται στο Κοινοβούλιο διαρκούσας της βουλευτικής περιόδου.

59 Δεν αμφισβητείται ότι οι καταστάσεις αυτές διαφέρουν σε σχέση με την κατάσταση των προσφευγόντων, τόσο νομικώς όσο και πραγματικώς. Έτσι, η μη αντιμετώπισή τους κατά τον ίδιο τρόπο συνάδει προς την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων.

60 Συνεπώς, ο τρίτος ισχυρισμός είναι επίσης απορριπτέος.

61 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι όλοι οι ισχυρισμοί επί της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας πρέπει να απορριφθούν.

Επί των ισχυρισμών που αντλούνται από την έλλειψη υπερβάσεως, εκ μέρους των προσφευγόντων, της προθεσμίας των έξι μηνών, που προβλέπει το παράρτημα ΙΙΙ, για την υποβολή αιτήσεων περί εντάξεως στο προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς, από την παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως καθώς και από την παραβίαση της αρχής της ασφάλειας δικαίου

Επιχειρήματα των διαδίκων

62 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι δεν παρέλαβαν την υπ' αριθ. 25/95 ανακοίνωση σχετικά με την τροποποίηση του παραρτήματος ΙΙΙ της 13ης Σεπτεμβρίου 1995. Εξηγούν ότι τυχαίως έμαθαν το 1998 την ύπαρξη προθεσμίας για την υποβολή αιτήσεως περί εντάξεως στο προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς.

63 Ως προς τις συνθήκες που μπορούν να εξηγήσουν το ότι δεν παρέλαβαν την υπ' αριθ. 25/95 ανακοίνωση, οι προσφεύγοντες προέβαλαν ότι όλοι οι βουλευτές έχουν μια προσωπική ταχυδρομική θυρίδα η οποία δεν έχει κλειδαριά ούτε ελέγχεται και στην οποία εναποτίθεται καθημερινώς μια ογκώδης και εξαιρετικά ετερόκλητη αλληλογραφία. Έτσι, είναι δυνατόν είτε κάποιος να αφαίρεσε την εν λόγω ανακοίνωση είτε να μην υπέπεσε στην αντίληψή τους.

64 Οι προσφεύγοντες υπενθυμίζουν ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 27, παράγραφος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως σχετικά με τα έξοδα και τις αποζημιώσεις των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, «από της αναλήψεως των καθηκόντων τους, οι βουλευτές λαμβάνουν από τη Γενική Γραμματεία αντίγραφο της παρούσας κανονιστικής ρυθμίσεως και βεβαιώνουν τη λήψη της εγγράφως». Κατά την άποψή τους, η απόφαση του Προεδρείου της 13ης Σεπτεμβρίου 1995, που τροποποίησε το παράρτημα ΙΙΙ, έπρεπε να περιέλθει σε γνώση εκάστου βουλευτή όπως ορίζει το προαναφερθέν άρθρο 27, παράγραφος 1, και κατά συνέπεια έπρεπε να τους κοινοποιηθεί ατομικώς, οι δε παραλήπτες έπρεπε να βεβαιώσουν τη λήψη της εγγράφως.

65 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι, κατά πάγια νομολογία, εναπόκειται στους διαδίκους που επικαλούνται το εκπρόθεσμο ενός μέτρου να αποδείξουν την ημε-

ρομηνία της κοινοποιήσεως της επίμαχης αποφάσεως και επομένως, κατά μείζονα λόγο, την ύπαρξη της κοινοποιήσεως αυτής. Ως εκ τούτου, η διοίκηση πρέπει να διασφαλίζει ένα σύστημα διαβιβάσεως των πράξεων προσαρμοσμένο στον σκοπό που πρέπει να επιτευχθεί και στη σημασία της πράξεως. Εν προκειμένω, η διοίκηση δεν τήρησε την αρχή αυτή.

66 Οι προσφεύγοντες προσάπτουν στο Κοινοβούλιο ότι δεν επέστησε την προσοχή των βουλευτών με την υπ' αριθ. 25/95 ανακοίνωση στο γεγονός ότι από την ημερομηνία αυτή είχαν μόνον έξι μήνες στη διάθεσή τους για να ενταχθούν αναδρομικώς στο συνταξιοδοτικό καθεστώς. Επιπλέον, υπενθυμίζοντας τον ισχυρισμό του καθού ότι η μεγάλη πλειονότητα των βουλευτών υπέβαλε την εν λόγω αίτηση εμπροθέσμως, οι προσφεύγοντες θεωρούν ότι μια επιμελής διοίκηση όφειλε να ενημερώσει τους «κάποιους βουλευτές» που δεν είχαν ακόμη ενταχθεί στο εν λόγω καθεστώς ότι η προθεσμία εντός της οποίας μπορούσαν ακόμη να ενταχθούν επρόκειτο να λήξει.

67 Συναφώς, οι προσφεύγοντες επικαλούνται ότι το 1992 το Κοινοβούλιο έκρινε επιβεβλημένο να κοινοποιήσει τις τροποποιήσεις ενός συμπληρωματικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος σε όλους τους βουλευτές τόσο στη διεύθυνσή τους στο Κοινοβούλιο όσο και στην ιδιωτική τους κατοικία. Οι προσφεύγοντες υπογραμμίζουν ότι η τροποποίηση του παραρτήματος ΙΙΙ αφορούσε μόνον τους Ιταλούς και τους Γάλλους βουλευτές.

68 Τέλος, οι προσφεύγοντες υπενθυμίζουν ότι η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση πρέπει να είναι ορισμένη και η εφαρμογή της προβλέψιμη για εκείνους που υπάγονται σ' αυτήν. Αυτή η ανάγκη ασφάλειας δικαίου καθίσταται ιδιαιτέρως επιτακτική όταν πρόκειται για κανόνα που δύναται να έχει οικονομικές συνέπειες, ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα στους ενδιαφερομένους να γνωρίσουν με ακρίβεια το ακριβές εύρος των υποχρεώσεών τους. Κατά τους προσφεύγοντες, η αρχή αυτή δεν τηρήθηκε στην προκειμένη περίπτωση για τους προαναφερθέντες λόγους.

69 Όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι το μέσο της δημοσιότητας των εν λόγω πράξεων ήταν απρόσφορο, το Κοινοβούλιο τονίζει ότι οι βουλευτές ενημερώθηκαν, επανειλημμένως, σχετικά με την τροποποίηση της 13ης Σεπτεμβρίου 1995. Υποστηρίζει ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες του μερίμνησαν για την αποστολή στους βουλευτές του

κειμένου του τροποποιηθέντος παραρτήματος ΙΙΙ αποστέλλοντάς τους την υπ' αριθ. 25/95 ανακοίνωση με ημερομηνία 28 Σεπτεμβρίου 1995, τα πρακτικά της συναντήσεως του Προεδρείου της 13ης Σεπτεμβρίου 1995 τα οποία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28, παράγραφος 1, του Κανονισμού του Κοινοβουλίου, διανέμονται σε όλους τους βουλευτές και το ενοποιημένο κείμενο της κανονιστικής ρυθμίσεως σχετικά με τα έξοδα και τις αποζημιώσεις των βουλευτών του Κοινοβουλίου που δημοσιεύτηκε τον Μάρτιο του 1996 και εκ νέου τον Σεπτέμβριο του 1997. Το Κοινοβούλιο προσθέτει ότι η πλειονότητα των ενδιαφερομένων βουλευτών υπέβαλε εμπροθέσμως αίτηση περί εντάξεως.

70 Το Κοινοβούλιο παρατηρεί ότι οι προσφεύγοντες έλαβαν, στην αρχή της θητείας τους, αντίγραφο της κανονιστικής ρυθμίσεως σχετικά με τα έξοδα και τις αποζημιώσεις των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 27, παράγραφος 1, της εν λόγω κανονιστικής ρυθμίσεως. Αρνείται ότι όλες οι επενεχθείσες στην κανονιστική αυτή ρύθμιση τροποποιήσεις έπρεπε να διανεμηθούν κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 27, παράγραφος 1, της εν λόγω κανονιστικής ρυθμίσεως. Επικαλείται το καθήκον αρωγής των βουλευτών έναντι του οργάνου τους, ειδάλλως η παραλαβή των ανακοινώσεων που διαβιβάζονται μέσω εσωτερικών διαύλων θα ήταν δυνατό να αμφισβητείται συστηματικώς, εμποδίζοντας την ομαλή διεξαγωγή της βουλευτικής δραστηριότητας. Τέλος, το Κοινοβούλιο υποστηρίζει ότι οι βουλευτές υποχρεούνται να παρακολουθούν τις εργασίες των οργάνων του Κοινοβουλίου και να ενημερώνονται σχετικά με τις εκδιδόμενες αποφάσεις.

71 Κατά συνέπεια, φρονεί ότι από απροσεξία και μόνον παρέλειψαν οι προσφεύγοντες να υποβάλουν εντός έξι μηνών αίτηση περί εντάξεως στο προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς.

72 Επιπλέον, υποστηρίζει ότι εν πάση περιπτώσει οι ίδιοι οι προσφεύγοντες δηλώνουν ότι έλαβαν γνώση της τροποποιήσεως το αργότερο κατά τους πρώτους μήνες του 1998.

73 Τέλος, το Κοινοβούλιο υπενθυμίζει ότι, και πριν ακόμη από την τροποποίηση του παραρτήματος ΙΙΙ, η ένταξη στο προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς δεν γινόταν αυτομάτως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

74 Με τους τρεις ισχυρισμούς επί της ουσίας, οι προσφεύγοντες σκοπούν κατ' ουσία ν' αποδείξουν ότι το Κοινοβούλιο παραβίασε τις αρχές της ασφάλειας δικαίου και της χρηστής διοικήσεως παραλείποντας να κοινοποιήσει ορθώς την τροποποίηση του παραρτήματος ΙΙΙ. Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι δεν μπορεί να τους αντιταχθεί η τροποποίηση του παραρτήματος ΙΙΙ δεδομένου ότι η τροποποίηση δεν περιήλθε σε γνώση εκάστου βουλευτή κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 27, παράγραφος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως σχετικά με τα έξοδα και τις αποζημιώσεις των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, και κατά συνέπεια, ότι δεν τους κοινοποιήθηκε ατομικώς.

75 Το Πρωτοδικείο φρονεί ότι το Κοινοβούλιο, προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις που απορρέουν από την τήρηση της αρχής της ασφάλειας δικαίου και της χρηστής διοικήσεως, και βάσει του άρθρου 27, παράγραφος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως σχετικά με τα έξοδα και τις αποζημιώσεις των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, έπρεπε να ενημερώσει τους ενδιαφερομένους βουλευτές για την τροποποίηση του παραρτήματος ΙΙΙ χρησιμοποιώντας ατομικές κοινοποιήσεις με απόδειξη παραλαβής.

76 Μόνον με τον τρόπο αυτό, το Κοινοβούλιο θα είχε συμπεριφερθεί σύμφωνα με την κοινοτική νομολογία, η οποία επιβάλλει όπως κάθε πράξη των οργάνων που παράγει έννομα αποτελέσματα είναι σαφής, ακριβής και έχει καταστεί γνωστή στον ενδιαφερόμενο κατά τρόπο ώστε να μπορεί αυτός να γνωρίζει με βεβαιότητα το χρονικό σημείο από το οποίο η εν λόγω πράξη υφίσταται και αρχίζει να παράγει τα έννομα αποτελέσματά της (απόφαση του Πρωτοδικείου της 7ης Φεβρουαρίου 1991, Τ-18/89 και Τ-24/89, Ταγαράς κατά Δικαστηρίου, Συλλογή 1991, σ. ΙΙ-53, σκέψη 40· βλ. επίσης την απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Σεπτεμβρίου 1986, 5/85, AKZO Chemie κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 2585, σκέψη 39).

77 Δεδομένου ότι δεν υπήρξε μια τέτοια κοινοποίηση, η προθεσμία για την υποβολή αιτήσεως στηριζομένης σε πράξη η οποία προβλέπει συνταξιοδοτικά δικαιώματα, όπως αυτά της υπό κρίση υποθέσεως, δεν αρχίζει, κατά την κοινοτική νομολογία, παρά μόνον από τη στιγμή που ο ενδιαφερόμενος, αφού έλαβε γνώση της υπάρξεως

της πράξεως αυτής, έλαβε, εντός ευλόγου προθεσμίας, επακριβή γνώση της εν λόγω πράξεως (προς την κατεύθυνση αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Μαρτίου 1994, Τ-100/92, La Pietra κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1994, σ. IA-83 και II-275, σκέψη 30, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

78 Έστω και αν οι προσφεύγοντες δεν αμφισβητούν ότι έλαβαν γνώση της υπάρξεως της τροποποιήσεως του παραρτήματος III κατά τους πρώτους μήνες του 1998, το Κοινοβούλιο δεν απέδειξε ότι έλαβαν επακριβή γνώση της τροποποιητικής πράξεως έξι και πλέον μήνες πριν από την υποβολή της αιτήσεως στις 19 Νοεμβρίου 1998. Επιπλέον, οι περιστάσεις που συνθέτουν την υπόθεση καταδεικνύουν ότι οι προσφεύγοντες έλαβαν επακριβή γνώση εντός ευλόγου χρόνου.

79 Συνεπώς, οι προσφεύγοντες υπέβαλαν την αίτηση περί εντάξεως στο προσωρινό συνταξιοδοτικό καθεστώς εντός της προβλεπομένης στην τροποποίηση του παραρτήματος III προθεσμίας.

80 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις είναι άκυρες ως προς τους C. Ripa di Meana και L. Orlando.

Επί των δικαστικών εξόδων

81 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα αν υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή το Κοινοβούλιο ηττήθηκε, καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν οι C. Ripa di Meana και L. Orlando, στις υποθέσεις Τ-83/99 και Τ-84/99 αντιστοίχως, συμφώνως προς το σχετικό αίτημα των τελευταίων. Δεδομένου ότι ο G. Parigi ηττήθηκε, καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Κοινοβούλιο, συμφώνως προς το σχετικό αίτημά του.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Ακυρώνει τις υπ' αριθ. 300762 και 300763 αποφάσεις του Κοινοβουλίου της 4ης Φεβρουαρίου 1999, περί απορρίψεως των αιτήσεων των** C. Ripa di Meana **και** L. Orlando **αντιστοίχως, με τις οποίες ζητήθηκε η αναδρομική εφαρμογή του προσωρινού συνταξιοδοτικού καθεστώτος του παραρτήματος III της κανονιστικής ρυθμίσεως σχετικά με τα έξοδα και τις αποζημιώσεις των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.**

2) **Απορρίπτει την προσφυγή στην υπόθεση** T-85/99 **ως απαράδεκτη.**

3) **Το Κοινοβούλιο φέρει τα δικαστικά του έξοδα καθώς και τα έξοδα των** C. Ripa di Meana **και** L. Orlando, **στις υποθέσεις** T-83/99 **και** T-84/99.

4) **Ο** G. Parigi **φέρει τα δικαστικά του έξοδα καθώς και τα έξοδα του Κοινοβουλίου, στην υπόθεση** T-85/99.

Tiili Moura Ramos Mengozzi

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 26 Οκτωβρίου 2000.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

P. Mengozzi